



Cruells

Perafita

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector sud del terme municipal
Emplaçament A 1950 metres per pista forestal de la carretera BV-4601, punt quilomètric 19'150.

Coordenades:

Latitud: 42.02193
Longitud: 2.12272
UTM Est (X): 427370
UTM Nord (Y): 4652583

Classificació

Número de fitxa 08160 - 11
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Perafita. 1991.
Número inventari Sí, IPA. 23.304
Generalitat i altres inventaris
Accés Restringit
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 011A00005
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 10/06/2008 - 02:00

Descripció

Cruells està situada en un punt lleugerament elevat als peus d'un serrat a l'extrem sud-est del terme municipal, uns cinc-cents metres al nord de la Torre, masia del municipi d'Olost.

Es tracta d'una masia de mitjanes dimensions formada per un volum principal de planta baixa, primer pis i golfes fruit de diverses ampliacions com ho demostren els diferents nivells de teulada. Està bastit amb murs de maçoneria de pedra amb carreus treballats delimitant les cantonades, algunes de les quals han quedat integrades al mur, i té la teulada de doble vessant amb aigües a les façanes principal i posterior.

La façana principal, orientada a l'est, mostra els tres cossos que formen l'edifici. A la dreta hi ha el volum original, que conté a nivell de planta baixa un portal emmarcat amb pedra bisellada i una finestra petita emmarcada amb maó. Al primer pis hi ha una finestra emmarcada amb pedra bisellada i a les golfes una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada. El cos central, adossat al sud de l'original de manera que queda al mig de l'actual edificació, conté a nivell de planta baixa una espitllera emmarcada amb monòlits de pedra treballada i una finestra emmarcada amb pedra treballada, al primer pis una finestra emmarcada amb pedra bisellada i a les golfes una finestra emmarcada amb monòlits de pedra bisellada. El cos de l'extrem esquerre, adossat al sud del conjunt, compta amb un pis més ja que si bé té la teulada més baixa, compta amb un nivell de soterrani aprofitant el desnivell del terreny. En aquest nivell hi ha dos portals d'arc rebaixat emmarcats amb brancals de pedra treballada i arc de maó, a la planta baixa hi ha una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada, al primer pis una finestra emmarcada amb pedra bisellada i a les golfes, una finestra emmarcada amb monòlits de pedra bisellada.

La façana nord també conté una cantonada integrada que denota diferents etapes constructives. Conté únicament dues obertures, una finestra emmarcada amb monòlits de pedra bisellada al primer pis i una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada a les golfes.

La façana oest, com la principal, mostra tres parts diferenciades. A l'esquerra s'observa una espitllera apaïxada emmarcada amb monòlits de pedra treballada a la planta baixa, una finestra emmarcada amb pedra bisellada i la data de 1794 inscrita a la llinda al primer pis, i una finestra emmarcada amb monòlits de pedra bisellada a les golfes. En el cos central s'observa una porta i una finestra a la planta baixa emmarcades amb brancals de pedra treballada i llinda de fusta, una finestra emmarcada amb pedra bisellada i dues emmarcades amb maó al primer pis, i una finestra emmarcada amb pedra bisellada a les golfes. En el cos de l'extrem dret només hi ha una obertura d'arc rebaixat a nivell de primer pis.

La façana sud conté a nivell de planta baixa, tres grans obertures d'arc de mig punt, actualment tapiades deixant dues petites espitlleres a la part inferior. Al primer pis hi ha una finestra emmarcada amb pedra bisellada i una galeria formada per dues obertures d'arc rebaixat emmarcades amb pedra treballada i sustentades amb pilar central i laterals de pedra bisellada, amb motlures al capitell i a la base.

Uns metres a l'est de l'edifici, en una feixa delimitada amb murs de pedra, hi ha diverses estructures bastides amb murs de maçoneria de pedra, actualment enrunades.

Observacions:

L'accés es troba restringit per una cadena.

Història

Cruells es troba documentada l'any 1392, era posseïda pel monestir de Lluçà època baix medieval i tenia adscrit el mas Solanells. En un capbreu de béns del monestir de Lluçà de l'any 1434 apareix el mas Croells dins la batllia de Perafita. Es torna a trobar documentada en el fogatge de 1553 formant part de la parròquia de Perafita.

Bibliografia

IGLÉSIES, Josep (1981). El fogatge de 1553. Estudi i transcripció. Dalmau.

MASRAMON, Ramon (1990). El Lluçanès Central. Història de la baronia de Lluçà. Ajuntament de Prats de Lluçanès.

PLADEVALL, Antoni (1997). Santa Maria de Lluçà. Antiga canònica agustiniana. Impremta Sellarès (Torelló).

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Perafita. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya. 1983.

